

FOGARAS ÉS VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:
Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
Egész évre 8 Kor., félévre 4 K., 1/4 évre 2 K.
Egyes szám ára 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Thierfeld D. könyvkereskedése.

A hirdetések díját jutányosan számítjuk.
Nyílt tér: soronként 20 fill.
Hirdetések és Nyílt tér díja előre fizetendő
Kéziratokat nem adunk vissza.

Villamos világításunk.

Mindnyájunkat, kik a villamos telepnek a megkötött szerződés alapján való felépítésében biztunk, csalódás ért. Kapcsolatban a kereskedelmi miniszterium rendeletében foglalt módosításokkal vállalkozók azon kívánságukat terjesztették elő, hogy a város az ötvenéven át a közvilágításért fizetendő évi 5000 K-t kösse le valamely pénzintézet javára.

E kívánság kellemetlenül érintette mindazokat, kik azon az állásponton voltunk, hogy a villamos mű a városnak minden anyagi hozzájárulása nélkül építtessék fel. Okulva azonban e kérdésben szerzett tapasztalatainkon, a tárgyalás fonalát vállalkozó céggel ez alapon is felvettük.

Számításba kellett vennünk, hogy egyrésztől nagy tőkével rendelkező cégek ilyen kisebbszerű telepnek üzembentartására nem vállalkoznak, másrésztől a telep felépítéséhez fűzött reményünk már másodszori megsemmisülésének az az

egyedüli oka, hogy a kisebb tőkével rendelkező vállalkozók a város garanciája nélkül egyáltalán nem, vagy csak igen magas kamatláb mellett tudják a szükséges összeget megszerezni. E tapasztalatok alapján be kellett látnunk, hogy városunknak, ha nem akar lemondani a villamos világításról, a kért garanciát megfelelő biztosíték mellett meg kell adnia.

Első pillanatra tetszetősnek látszik ugyan az a gondolat, hogy, ha már a város magára feltétlen fizetési kötelezettséget vállal, építse és tartsa üzemben maga a telepet. Ha azonban a két megoldási módot tüzetesebben összehasonlítjuk, az elsőnek nemesak előnyt fogunk adni, hanem be kell látnunk, hogy az utóbbi majdnem kivihetetlen. A telep felépítéséhez ugyanis körülbelül 300,000 K szükséges. Ezt az összeget kellene a városnak kölcsön vennie, mely után 50 évi törlesztés mellett 15000 korona annuitást kellene évenként fizetnie. Miután a kölcsönvett összeg vállalatba lenne

fektetendő, a törlesztés alapjául egyelőre csakis a póttadó volna elfogadható. Már most nagyon kérdéses, hogy szegény városunk megnyerné-e a felsőbb jóváhagyást ahhoz, hogy az amugy is 67%-es póttadónak 25%-tel való emelkedését helyezze polgárainak kilátásba.

Mit adunk ezzel szemben a vállalkozónak? Lekötjük a közvilágításért évenként fizetendő 5000 koronát, amely fedezve van körülbelül 4000 koronáig a jelenlegi igen gyarló világításunk költségeivel s ezáltal jótállunk 95—96 ezer korona kölcsön törlesztéséért, de megkötöttünk egy oly szerződést, melyet a kereskedelmi miniszter is leiratában a városra nézve kedvezőnek mond s mely az egyes polgároknak oly előnyöket nyújt, amelyeket a város által üzemben tartott telep, tekintve a tetemesen nagyobb üzemköltségeket, nem adhat.

Alapos megfontolás után tehát nem lehet kétséges a választás, hacsak sikerül a város érdekét kötelezettségével szemben kellő módon biztosítani.

TÁRCA

LEMONDOK ÉN IS . . .

Lemondok én is, mint temérdeken
A szerelemről, üdvöt nem terem;
Nem járok hozzád többé szőke lány,
Bálvány-imádó! . . nem illik reám . .

A virágot, mit a tavasz adott,
Enyészet érte és elhervadott;
Az égnek összes fényes csillaga,
Csak hulló tűzkő, meteor vala.

Szuró tövis volt a szép rózsafán,
Kigyó uszott a békesség taván;
Álom, csalódás minden a mi volt,
Fátyolt reá, hadd fedje siri bolt!

Mit ér a rét, ha kopár, szintelen,
A boldogság, ha mulik hirtelen,
A mosolygó, a kedves, szőke lány,
Ha hazugság ül mindenik szaván?!

Eddig csak ábránd, láz volt élotom,
Most összeforr a küzdelem velem!
A munka költ fel és az altat el,
De mégis nyugodt, csöndes a kebel!

Halmy Gyula.

Egy sziget virágairól.

A „Fogaras és Vidéke” számára
írta: Vogel Viktor.

— Egy nefelejts mesélte el nekem a következő történetet, — szólt egy hideg téli estén az öreg Barna bácsi, — mire a gyermekesereg a vigan pattogzó kandaló körül foglalt helyet. Néma csend lett és mindannyian a szép fehérszakálu nagyapó mese-mondó ajkára figyeltek, ki e rövid kijelentése után erősen gondolataiba mélyedt. Nem csoda. Meséjét saját élete történetéből vette s ugy akarta azt a gyermekek elé állítani, hogy azok abban örömet, kedves időtöltést találjanak. Ifjúsága jutott eszébe, az a boldog idő, midőn még ifju szive egész melegével oly nagyon szeretett, hogy édessé lett előtte a jövő, a múlt és a jelen . . . Az igazból mesét csinált és regélt az őt figyelmesen hallgató gyermekeknek, míg kint erősen szitált a hó és szép, fehér leplelvel eltakart hegyet és völgyet. . . .

— Kedves gyermekeim, nagyon régi történet ez. Még fiatal ember voltam és sokat jártam a nagyvilágon mindenfelé s így jutot-

tam el arra a szigetre is, melyről ezen mesém szól. Ennek a szigetnek a közepén egy szép nagy kastély épült, melyet egy gyönyörű, ezer meg ezerféle illatos virágtól pompázó park vett körül. A kastélyban egy jószívű nő lakott, ki maga nevelte és maga öntözte meg minden este a park virágjait, melyek között az egy kis nefelejts bokortól jobbra és balra álló két rózsafa virágjai voltak a legszebbek! . . .

. . . Óh mily szépek voltak! oly kedvesek s oly szeretetre méltók, akárcsak ti vagytok most nekem. Az élet kedves volt, míg őket nézhettem s az illat, mit rám lehettek balzsam volt s harmatosepp elfáradt lelkeimen. Nem tudtam távozni e kedves körből, sokáig voltam ott s csodálatom folyton fokozódott e virágok szépsége felett.

— Itt időzve a kis nefelejts a következő történetet mesélte el nekem. Hallgassátok meg figyelemmel:

— Jó ember, — (s itt egy könyvessepp jelent meg az öreg szemében) — látom, hogy te megszerettél minket, azért míg itt pihensz,

Sirolin

a legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál u. m. idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Emeli az étvágyat és testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4 K.-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg a következő cégnyomással legyen ellátva: F. HOFFMANN-LA ROCHE & CO vegyészeti gyár BASEL (Svájc.)

Azt merem állítani valamennyiünk nevében, kik a város és vállalkozó közötti tárgyalásokban részt vettünk, hogy a módosított szerződésben, — melyet a képviselőtestület múlt hó végén hozott határozata értelmében f. hó 25-én fog tárgyalni — ez sikerült is teljes mértékben.

A város ugyanis csak akkor fogja az évi 5000 K-t valamely pénztintézet javára lekötöni, illetőleg az erről szóló okiratot kiállítani, ha a telep a szerződésnek, terveknek és költségvetésnek megfelelően már felépült s teljesen üzemképes állapotban van. Az okirat kiállítása előtt azonban a telepre és összes tartozékaira telekkönyvileg feljegyezteti 100 ezer K erejéig zálogjogát, terhelési tilalmát és a telepnek 50 év múlva a város javára leendő háramlását. Ki van kötve a szerződésben az is, hogy a telep a szerződésnek vállalkozó hibájából való megszűnése esetén minden ellenszolgáltatás nélkül a város tulajdonába megy át.

Ily biztosítékok mellett föltétlenül el kell ejteni a telepnek a város költségén való felépítését és üzemeltetését; így körülbástyázva minden kockázat nélkül belemehetünk a módosított szerződés megkötésébe.

A kereskedelmi miniszter által megkívánt s a város és vállalkozó által kölcsönösen elfogadott módosítások csekélyebb jelentőségűek egynek kivételével, melyet az tett elkerülhetetlenné, hogy a villamos berendezések elkészítésére és szállítására vállalkozónak adott két évi kizárólagosság az ipartörvénybe ütközik.

A szerződésnek ez a pontja oda módosított, hogy villamos berendezéssel és szerkezetek szállításával foglalkozhatik bármely erre jogosított iparos vagy cég, de a vezetékek ingyen berendezésére csakis azok a fogyasztók tarthatnak igényt, kik a villamos szerkezeteknek és lámpatesteknek 3 évig vállalkozóknál való beszerzésére kötelezik magukat a város által megállapított árak szerint.

Említésre méltó módosítás még, hogy a birságok fedezésére szolgáló biztosíték 2000 K-ról 5000 K-ra emeltetett fel s hogy a vállalkozó minden év végén 200 K-t helyez el a város pénztárába, a miáltal a város 4%-es kamatláb mellett 50 év múlva, vagyis a telepnek tulajdonába való jutásakor, 31 ezer K üzemköltségre tesz szert.

Ha a képviselőtestület az így módosított szerződést elfogadja — s ezt nyugodtan megteheti — ismét reményünk lehet a telepnek mielőbbi felépítéséhez.

Adja isten, hogy újabb csalódás ne érjen bennünket.

Dr. Kaufmann György.

A fogarasi vadász-egylet.

Mintegy nyolc évvel ezelőtt alakult meg itt Fogarason a vadász-egylet oly célból, hogy a nemes vadászsport hivatásos kedvelőit az egész megye területén egy táborba gyűjtse s a vadászat ügyét egyöntetűen és szakavatottan irányítsa. Az alapító tagok jobbra azokból a vadászokból teltek ki, akiknek saját bérelt területük volt, s akik területi jogukról az egylet javára lemondtak. Az alapszabályok ki is mondják,

hogy „egyleti tag saját területet nem bírhat s területét köteles az egyletnek átengedni.“

Ezen az alapon az első években virágzott az egylet, főképen annak első elnöke, a vérbeli és áldozatrakész vadász: Nemes kir. közjegyző idejében. Lassanként az egész megye vadászterülete az egylet kezében összpontosult s bátran elmondhatjuk, hogy oly gazdag és változatos vadállományu területtel kevés vadászegylet dicsekedhetett.

Volt is akkor egyleti élet! Rendes társas összejövetelek, vadászbál, verseny-, kör- és hajtó-vadászatok tartották ébren a vadászkedvet s fejlesztették a tagok közt a fegyverbarátságot.

Néhány év óta azonban feltűnő változás állott be nemcsak az egylet vezetőségében, hanem — a mi tán amannak folyománya — az egylet belső életében is. Paradoxonnak látszik, de így van! A tagok száma évről-évre nő s mégis az érdeklődés az egylet ügyei iránt évről-évre csökken. Hogyan lehet ez? — Fogarason ma annyi az u. n. „sonntagejäger“, hogy a határ minden egyes tapsifülésére legalább is öt jut belőle. Ahány kapa-, kasza-, toll- és borotva-kerülője van a városnak, mind rója a város határát s veszélyezteti a Holt-Olt és Papirmalom környékén sétálók és dolgozók testi épségét, és minden irgalom nélkül sörétezi meg, ami puskája csöve elé kerül — nem törődve tilalmi idővel, vadóvással etc. etc. Ezzel a rendszerrel sikerült az egylet vezetőségének elérni, hogy Fogarason van vadász, de nincs vad!

S ráadásul még félelmes és kiméletlen versenytársa támadt ennek a szerencsétlen egyletnek a nagysinki vadászegyletben, a mely magát élelmes ujmagyar divat szerint ezzel a hangzatos címmel tiszteli meg: „Erdélyrészi nemzeti vadásztársaság.“

Ez a vadászegylet tán két évvel ezelőtt alakult meg. Crauss Géza sinki

elmondom neked, hogyan kerültem e két szép rózsá közé, mert tudd meg, a mi életünk szép . . . nagyon szép ideben a kertben . . . Én, — mondta a kis nefelejt — már jó régen kerültem ide; míg ezelőtt kint éltem az erdő szélén egyedül, elhagyottan, hol nem volt senkim, aki szeressen és senki, akit szerethettem volna. Egy szép tavaszi napon végre, a mi áldott jó asszonyunk az erdőben sétálva megtalált, megszeretett és idehozott. Hallottam, hogy mikor magához vett ezt mondta:

— „Nefelejts még nincs a kertemben, pedig ez nagyon élénk színű és szerény virág; hazaviszem, mert bizonyára örömet szerzek vele két szép rózsámnak.“

— Ezeket mondva a jó asszony gyöngéd kis kezeit értem nyújtotta és lágy ölében ringatva hozott ide két szép rózsája közé. Szép verőfényes nap volt s a virágok legszébb színeikben pompázva fogadták érkezésemet. Oly fenséges lett itt egyszerre minden, mintha valami nagy ünnepre készültek volna, mintha királynét akartak volna választani maguknak a pazar diszbe öltözött virágok.

— Az öreg bácsi egy kis szünetet tartott itt, mit a Jancsi gyerek arra használt fel, hogy felvilágosítást kérjen a nefelejts beszélő tehetségére vonatkozólag, mert neki e tekintetben kételyei voltak.

— De nagyapó! hogy lehet az, hogy a nefelejts így tudjon beszélni, mikor én

már annyit letéptem és még csak sirni sem hallottam egyet sem?

— Hallgassatok meg gyermekek, — válaszolt az öreg — igaz, hogy a virágok nem beszélnek úgy, mint az emberek, de azért ők is beszélnek egy egészen más nyelvet, melyet ti ép úgy nem értetek meg, mint ők a mienket. Ez a virágnyelv, melyet ti is megfotok érteni, mikor olyan öregek lesztek, mint én most vagyok. Éppen ezért a szép virágokat letépni nem szabad, mert ők is élnek, nekik is éppúgy megvan az örömmük, fájdalomuk; — éppúgy tudnak gyűlölni és szeretni, mint az emberek.

— A mesemondó nagyot sóhajtott és mint akinek szívében az ifjúkori boldog emlékek hiven megőriztettek, arra az örömtől égett s érzékeny szíve szeméből könnyeket préselt. Sokáig szünetelt, miközben, — hogy a gyermek előtt zavarát elrejtse — gyakran köhincsel, míg jobbkezevel mellére fekvő hófehér szakálát simogatta. . . .

A néma csendben nem lehetett egyebet hallani, mint a falióra egyhangu ketyegését és a kandalóban lobogó tűz seregeését. A gyermekek pedig feszült figyelemmel lesték tovább nagyapó ajkairól a mese folytatását.

— Hogy ez a két rózsá, — mondta a nefelejts — kertünknek valóban két legszebb virágja, azt bizonyítjátok ti emberek, kiktől számtalanszor hallottuk már, hogy csodálkozástokat fejezitek ki szépségök felett,

hogy első és utolsó pillantástokat rajtok felejtitek. . . . .

— De ugy senki sem szereti őket, mint én a szerény nefelejts, — szól boldogan és legszebb színeiben pompázva a kis virágocská. (És itt a mesemondó szemei, mint valami sötét, nehéz gyémántok ragyogtak keresztül a gyengén világitott gyermekarcokon.) Nem, — ugy mint én, nem is szeretheti őket soha senki sem, — sehasem fogom feledni őket s így méltó leszek nevemre is, a „nefelejts“-re.

— Egy csuf napon azonban nagyot változott ez a szép park. Az elmúlt zord éjszakának sötét leple alatt, a vihar egy napraforgót ejtett közénk s az nőtt, nőtt erősen és rövid idő alatt ugy feltolta magát, hogy mindnyájunknál nagyobb lett. Bár egyikünk sem szerette, nem üdvözlöttük őt, amikor jött és azután sem; ő ezért legnagyobb szomorúságunkra itt maradt és közöttünk pöffeszkedett. Mindnyájan azt hittük, hogy jó urnőnk nem fogja megtérni közöttünk e haszontalan növényt, hogy rövid idő múlva pusztulni fog tőlünk. . . .

— De nem így történt, — mondta szomorúan a kis nefelejts — (és itt ismét sóhajtott a mesemondó öreg.) Mikor meglátta a hivatlan vendéget, mosolyogva szól hozzá eképpen:

— Ej lovag! hát hogy kerültél te az én szép virágos parkomba, mikor neked a kertek alatt volna a helyed?!

erdősnek ötlött eszébe az a feltétlenül impozáns idea, hogy az erdélyrészi vadászterület egy egyesület kezébe kerüljön s ez az egyesület aztán mind a többi kisebb-nagyobb vadászegyletet magába olvassza. Tervének a napilapok útján sikerült is propagandát csinálni, s ha jól tudom, mintegy 50—60 budapesti uri vadász — a csábító ajánlatokra — belépett az egyesületbe, amelynek székhelye, igazgatósága, vezetősége és vadászterülete — Nagysink!

Az egyesület azzal kezdte működését, hogy a fogarasi vadászegyletet csatlakozásra szólította fel, azzal az ajánlattal, hogy ők átveszik a fogarasi egyesület összes kötelezettségeit: területeit, terheit, tagjait etc. Ebbe a merész ajánlatba azonban a fogarasiak — nagyon helyesen! — nem mentek bele. Nem is mehetek. Mert Fogaras maga — ugyis mint megyei székhely, ugyis mint vadászterületi központ — föltétlenül különb hely mint Nagysink. Továbbá: Sinken az egyesületnek annyi helybeli tagja sincs, a mennyiből az egyesület tisztikara kitalálható, Fogarason pedig, mint feljebb mondtam, az elégnél is több a vadász. Ugy tűnik tehát föl a dolog, mintha a kis csuka akarván fölfalni a nagyot!

A fogarasiak ellenben azt az ajánlatot tették, hogy maradjon meg mind a két egyesület, s a tagoknak legyen szabad a bérelt területeken kölcsönösen vadászni. A számító okosság és méltányosság ezt a megoldást mondanák a legcélszerűbbnek. A sinkiek azonban hallani sem akartak róla, hanem megindították a hajszát a fogarasiak letörésére — kiméltlenül és embertelenül. A bérelt területet elűzték a fogarasi egyesület kezéről, horribilis árákig licitálván a területekre. Hogy meddig bírják s mikor törnek le alattok az ág, azt tán csak a sinki Szent Hubertus tudja. . .

Legutóbb épen Fogaras város területe került bérbeadásra. Ugy látszik, a sinkiek

itt akarták a megsemmisítő csapatot mérni a fogarasi egyesületre. Már jó előre ijesztgetőztek, hogy Fogarasért ezer koronát is meg fognak adni. Meg is jelentek az árverésen, s az eddigi 68 korona bérösszeget fölhajtották 310 koronáig! Még jó szerencse, hogy a helybeli ajánlattevők jelentéktelen összeggel ígértek kevesebbet s így a községnek törvényadta joga van a három legtöbbet ígérő közül szabadon választani. Reméljük és hisszük, hogy a városi tanács a méltányosság álláspontjára helyezkedik s nem engedi meg, hogy néhány korona látszólagos haszonért egy kebelében alakult egyesület tönkre menjen.

A tanulság pedig mindebből az, hogy: — a szertelen hiúság sok és nagy dolgok véghezvitelére sarkalt már egyeseket, de nem mindig a köz javára! X.

Térzenénkről.

Mikor lapunk megindult, ezelőtt három évvel, tavasszal, mindjárt nyélbe ütöttük, megvalósítottuk a térzenét, amely két éven át meglehetősen jó lábbon állt, úgy, hogyha ebben a kerékvágásban halad tovább is, a szó teljes értelmében a virágzás tetőpontjára emelkedik.

Ez évben azonban előfordult a tűzoltói zenekar intézménye, illetve az egyesület restaurálása, amely a térzenét elsöpörte s tűzoltói zenekart akar létesíteni, amely játsszik kétszer hetenként, épen úgy, mint a cigányzenekar azelőtt.

Nagyon szép, dicsérendő, sőt elismerésre méltó a haladás, az alkotás, de a tűzoltó-egyesület renoválását — szerintünk — nem a mulatságon, tehát a zenekar létesítésén kellett volna kezdeni, hanem a tűzoltáson. Tanuljunk meg elő-

ször tüzet oltani s azután zenélni. Első a hasznos, a célszerű s azután a mulatságos. Ez a kezdeményezés nagyon sok embernek föltűnt Fogarason, nemcsak nekünk s mi most is csak amellet vagyunk, hogy a tűzoltói zenekarra még ráérünk. Először menjünk tanfolyamra tanulni s azután mulassunk.

Kár volt tehát összekapcsolni, illetve egyesíteni a térzenét a tűzoltói zenekar létesítésével.

Mint halljuk, Ruzs János ügyes karmesterünk, a térzenék főprimása a tűzoltói zenekar létesítésére vonatkozó szerződést nem írta alá, mert az olyan komplikált s olyan célszerűtlenül van megszerkesztve, hogy azon az alapon megindulni s szervezkedni abszurdum, lehetetlenség! Zenészeink nagyon méltatlankodnak s ha az ügy tisztázva nem lesz, a térzenék, sok ábrándos, szerelmes szív fájdalmára megszűnnek.

Azt megirtuk, közöltük annak idején ezelőtt négy-öt hónappal, hogy a tűzoltói zenekar létesítésére az előfizetési ívek kilettek bocsátva, de hogy mennyi folyt be, milyen stádiumban van ez az ügy azt nem tudjuk, mert mi erre vonatkozólag mindeztideig lapunkban még egy fillért sem nyugtáztunk el.

A zenészek pedig már várják a honoriáriumot, mert ők abból élnek, pénznélkül egzisztálni nem lehet.

Ezuttal kérjük fel tehát a tűzoltó-parancsnokságot, — minden félreértést mellőzve, — hogy a fenti ügyet rendezni már sziveskedjék, hogy az egyik gyermek

— A napraforgó gunyosan mosolygott rá és elfordult tőle . . .

— No majd megszeliidülsz lovag, nincs ugyan benned semmi kellem, virágod ríktó s disztelen . . . . és legfeljebb ártasz szép rózsáimnak, de mert növésed hatalmas, hát maradj.

A „lovagnak“ nevezett napraforgó gunyosan mosolygott vissza s megvolt győződve róla, hogy most már nagy tekintélye lesz előttünk. Hogyne, mikor ő lovag!?

— Mi azonban nem sokat törődtünk vele, mert hamar beláttuk, hogy egész valója hazug kétszínűség, hogy jelenléte nekünk csak árt . . . .

A hang, melyen a mesemondó ezeket mondta, keserűséggel telt és reszkető volt.

— Mond csak jó ember, — folytatta szomorúan a kis nefelejt — hallottam egyszer itt a parkban járó emberektől, — hallottam, hogy beszéltek olyanokról, kik annyira rosszak, hogy becsülni senkit sem tudnak, kiknek minden örömük abból áll, hogy gonoszokat cselekszenek, ... ó mond, igaz legyen ez?!

— Én pedig jó gyermekeim elmondtam a kis nefelejtnek, hogy igen is vannak ilyen emberek és hogy azok rendesen a rossz gyermekekből lesznek, kiket a jó emberek ép úgy megvetnek, mint ők a napraforgót.

— Tudtam jó ember, — folytatta a nefelejt — ilyennek gondoltam én is őket és ép ilyen volt közöttünk a napraforgó lovag.

Reggel, amidőn a nap már magasan járt az égen, csak akkor kelt fel és ilyenkor kihívóan szólított meg minket:

— Nos örvendtek-e, hogy szerencsések van engem láthatni . . . engem, kit urnőtök lovagnak nevez és boldog, hogy kertjében lehetek. Nos, nem volnátok hajlandók meghajolni előttem? . . . . No lám csak, hát ti még büszkéek vagytok, — büszkéek előttem a lovag előtt? . . .

— Elhallgatott, de kezdte ismét. Az ördög többször kísért. Mi azonban némák maradtunk a napraforgó kifakadásaira és mintha közöttünk sem lett volna, örvendezve néztük tovább a ragyogó nap fenséges színjátékát.

— — — — —
— Ünnepe volt. A park virágjai legszebb színeikben pompázva köszöntötték a felkelő napot, mely őket minden reggel szebbnél szebb ruhákba öltöztette. A közöttük korán megjelent urnők boldogan néztek végig illatos virágjain, melyeknek mindenike — a két rózsát kivéve — ünnepi díszben ragyogott.

— Hogyan, hát legszebb virágjaim nem ünnepelek, nem örvendeznek ma?! Örök szép rózsáim, mért nem öltöztök ragyogó díszbe, napsugarakba?

— A rózsák kéréleg tekintettek jó urnőnkre, ki sehogy sem tudta megérteni viselkedésöknek okát; — és félve a park kórkedő lovagjára, kinék jelenléte már elvi-

selhetetlenné vált mindnyájunkra. Félve tekintettünk össze s az éghez fordultunk imádkozva . . . aztán leszállt az est. . . .

— A mindenható meghallgatta kérésünket s az elmuló éj rettenetes fergetege örökre elseperte a nyers napraforgót a kertből s talán még most is szemétként hajtja maga előtt, — valahol messze . . . . tul a tengeren . . .

— És itt elhallgatott a kis nefelejt, eddig tartott csak a meséje, — mondta a mesemondó nagyapó, egy utolsót sóhajtván befejezőképpen. A gyermekek azonban még sokáig csendben maradtak és tovább hallgatták a falióra egyhangú ketyegését, mely mintegy tovább folytatni látszott nekik a nagyapó meséjét. A kandalóban a tűz már kialudt, jelezvén, hogy eljött a pihenés ideje.

Nemsokára mély csend és nyugalom lett az egész házban; mindenki aludni tért, csak a Jancsi gyermek tündött még soká azon, hogy miként lehetséges az, miszerint a virágok is tudnak beszélni, szenvedni és szeretni . . . . hogy miként juthatna el ő is arra a szigetre, hol nagyapó járt; hogy megismerje azokat a virágokat és hallaná a szerény nefelejt meséjét tovább is, . . . majd pedig erős gyűlöletet érzett magában a napraforgók ellen és megesküdött, hogy valahány életében az útjába kerül, elpusztítja menthetetlenül . . . .

születése, a másik halálába ne kerüljön, hanem ha már ikreké lettek, hát ne csak vegetáljanak, tengődjenek, hanem legyenek életképesek s nem elmuló kérszek, hitvány tisztavirágok!

—ő.

A fogarasi m. kir. áll. főgim. hetedik értesítője.

Csinos, tetszetős alakban és jól olvasható betűkkel jelent meg Thierfeld Dávid nyomdájában szépen fejlődő főgimnáziumunk hetedik értesítője, melyet Szentimrei István kir. igazgató állított össze és a könyv egész tartalma a gondos és lelkiismeretes munkáról tesz tanuságot.

Fogaras vármegye geológiájával kezdődik az értesítő, mely élvezetes és komoly tanulmányra valló értekezés Sebők Samu főgimn. tanár szakavatott tollából került ki. Ezután Resch Aurél dr. tanár ír igen tanulságosan: a latin igék tőalakjainak tárgyalásáról. Végül Dr. Lesmann Henrik vármegyei főorvos, iskola-orvos és egészség-tantanár: *Néhány szó az alkohol ártalmosságáról* címen írta meg határozott tehetségéről, komoly munkáról és valóságos tanulmányozásról tanuskodó sorait, melyek igaz meggyőződésünk szerint — fontos segítői lesznek az alkohol elleni harc diadalra jutásának.

Ezekből láthatjuk, hogy az értesítő ez évben szokatlanul bővelkedik program értekezésekben és ez a körülmény csak előnyére válik.

A tanári kar névsora, az I—IV. osztály tananyaga, a rendkívüli tárgyak, tornajátékok, írásbeli dolgozatok, tankönyvek, tankönyvváltoztatás, szertárak, könyvtárak, butorok felsorolása után olvassuk a „Mikszáth Kálmán önképzőkör“ megalakulását, első évi működését és alapszabályait. A kör vezetője: Albert János tanár, elnöke: Goldberger Ede, titkár, főjegyző és könyvtáros: Berkó Lajos, aljegyző: Kiss Ödön, pénztáros: Wolff Győző, ellenőr: Gagyi Sándor VII. oszt. tanulók. Pályanyertes munka ez évben csak egy volt: Szerzője: Gagyi Sándor. Komoly szavalattal Berkó Lajos VII. oszt., viggal Licht Lipót V. oszt. tan. nyert 10—10 koronát. Báró Born Frigyes 1000, Mikszáth Kálmán 500 koronás alapítvánnyal nagyban fellendítették a kezdet nehézségeivel küzdő kör dolgait, a nemeslelkű alapítóknak hálával és köszönettel teli szép sorokkal köszönte meg a kör üdvös és követéseméltó cselekedeteket. A kör jóváhagyott alapszabályait egész terjedelmében közli az értesítő.

Most következik a fő! A tanulók érdemsorozata. Az első osztályba 64 tanuló közül legjobb bizonyítványt kaptak: Győrbíró János, Opris Miklós, Reznek Károly, Schul Náthán, egészben, vagy részben bukott 14 tanuló. A II. osztályban 59 tanuló közül legjobbak: Lesmann Jenő, Rosenberger Oszkár, Gremperger Tibor, Negrea Demeter, Vég Tibor. Elégtelen osztályzatot kapott 13. A III. osztályban 38 tan. közül legjobbak: Fogarasi Balázs, Henning Tamás, Kostend Vilmos, bukott 9. A IV. osztályban 39 tan. közül legjobbak: Vécsei Zoltán, Dán Partén, Rinea János, bukott 12. Az V. osztályban 28 tan. közül legjobbak: Balkányi Jenő, Varga János, Reiner Oszkár, Schorscher János, bukott 8 tanuló. VI. osztályban 26 tanuló kö-

zül legjobbak: Balta Mózes, Teutsch Lőrinc, Popu János, bukott 4. Végül a VII. osztályban 22 tan. közül legjobbak: Berkó Lajos, Liska Károly, Wolff Győző, bukott 4 tanuló egy—egy tárgyból. A statisztikai adatokból látjuk, hogy beiratkozott 287, vizsgát tett 277, tehát kilépett 10 tanuló, bukott összesen: 68 tanuló, ami aránylag véve nem sok. Járványos betegség, vagy halálozás nem fordult elő. Az intézet elmúlt évi történetében kiemelkedőbb pontok Zalai János dr. és Schmiedt Alajos tanárok alkalmaztatása, Kelemen Adolf dr. rabbi az izr. hitoktató belépése. Resch Aurél dr. és Albrich János tanárok rendes tanszékre való kinevezése, Herceg Antal és Katona József áthelyeztetése és ebből kifolyólag Duda János dr. és Fridrich András tanárok alkalmaztatása.

Lejebb látjuk, hogy a tanári kar, élén az igazgatóval, a társadalmi, közművelődési és irodalmi munkásságnak is szépen áldoz, ki-ki hajlama és tehetsége szerint. A kirándulásokról is beszámol az értesítő, valamint az ifjúság adakozásáról és egészségi állapotáról is. Tándijmentességben 70, féltándijmentességben 33 tanuló részesült, ösztöndíjban négy. Jutalmat kapott az évvégén 20 tanuló, pénzjutalmat három, a többi könyveket. A fontosabb rendeletek és a jövő évi értesítés rovata zárja be a hetedik értesítőt, mely élénk világot vet az intézet szellemi, anyagi és erkölcsi életére és így elérve célját, megtéve kötelességét bátran léphetett a nyilvánosság elé.

H. Gy.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel kérjük mindazon előfizetőinket, akiknek előfizetési határideje június hó végével lejár, azt július hó 1-évei megújítani sziveskedjenek, hogy a lap rendes küldésében zavar ne álljon elő.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Széll Ignác belügyminiszteri államtitkár f. hó 7-én városunkba érkezett s amint halottuk, itt huzamosabb ideig fog fiánál, vármegyei h. főjegyzőnkél tartózkodni. — Székely György főispán folyó hó 7-én városunkba érkezett a közigazgatási bizottság ülésére.

— **Közigazgatási bizottság.** Vármegyeink közigazgatási bizottsága szombaton, azaz f. hó 8-án tartotta rendes havi ülését. Az ülésen Székely György főispáni helyettes elnökölt.

— **Meghívó.** A „Dombosi Emke Daloskör“ f. 1905. július hó 9-én (vasárnap) d. u. 3 órakor Domboson, az állami elemi iskola helyiségében zászlóavatási ünnepélyt rendez, mely alkalomból a zászlóanyai tisztot Matzenauer Gyuláné sz. Böldi Gabriella, a védnökséget imecsfalvi Imecs Jenő főszolgabíró és Pogány István kir. tanfelügyelő töltik be. Koszorus leányok: Gábos Ilonka, Gábos Erzs, Jakab Margit, Köntzey Margit, Kovács Katalin, Kovács Ida. Az ünnepélyt táncmulatság követi. Belépti-díj 1 kor. Az ünnepély sorrendje. 1. Himnusz, éneklí a Dombosi Emke Daloskör. 2. Megnyitó beszédet mond Gidófalvy Kázmér. 3. „Nemzeti zászló“, éneklí a Fogarasi Magyar Dalegylet. 4. Karének, éneklí az Emke Daloskör. 5. Imát mond Berde Sándor ev. ref. lelkész. 6. „Fohász“, írta Szász Károly, éneklí az Emke Daloskör.

7. „Fohász“, írta Huber Károly, éneklí a Fogarasi Magyar Dalegylet. 8. Záróbeszédet mond Gidófalvy Kázmér elnök. 9. Szózat, éneklí az Emke Daloskör.

— **Búcsúvacsora.** Hámorszky Oszkár dr. törcsvári és sárkányi járási orvos tiszteletére, városunkba ugyanily minőségben való kinevezése és Zernestről jelen állomása helyéről végkép való távozása alkalmával a zernesti kaszinó helyiségeiben mult szombaton este bankettet rendeztek, melyen ugy Zernest, mint a szomszédos községek társadalma nagy számban vett részt. Kevéssel 8 óra után jelent meg az ünnepelt nevével karján. Megjelenésükkor a zeneker rázendített a Rákócy-indulóra s az összegyűlt lelkes éljenzéssel fogadták. Ezután kezdetét vette a vacsora, mely alatt a következő pohárköszöntők hangzottak el: Tuzson György kir. aljárásbíró emelkedett először szólásra s poétikus, gyönyörű szép beszédben tolmácsolta ugy a maga, mint az összes jelenlevők fájdalmát a közszeretben és tiszteletben álló orvos távozása fölött. A románok nevében előbb Dan János zernesti görög keleti esperes búcsuzott, megköszönve távozonak lelkiismeretes, áldásos működését, majd Garoiu Miklós ügyvéd markans klasszikus rövidséggel összefoglalt köszöntőjével általános meghatottságot és lelkesedést keltett, kiemelve ama körülményt, hogy mint keresett és nagy gyakorlatnak örvendő orvos diplomáját nem mint legtöbb kartársa vagyonszerzésre használja fel. A szeretetnek és becsülésnek a kitüntető megnyilatkozásától meghatottan a távozás fölött érzett fájdalom hangján szólalt meg Hámorszky Oszkár dr. Hangja remegett a megindulástól, midőn az ő ismert szerénységével megköszönte a nem várt kitüntetést. Recker János állami iskolai igazgató-tanító emelkedett ezután szólásra, szép beszéd kíséretében köszönve meg az iskola, a „Zernesti Ifjúsági Egyesület“ és a „Zernesti Férfi Dalkör“ nevében azt a soha nem lankadó, kitartó és mindenkire nézve buzdító munkásságot, mellyel nemcsak mint orvos, hanem mint a zernesti társadalomnak nehezen pótolható, agilis tagja, nevezett egyesületeket felvirágzásra segítette. Végül még Budl B. román fel. isk. igazgató és Huszár V. kir. végrehajtó mondott felköszöntőt, méltatva az ünnepelt érdemeit.

— **A „Zernesti Ifjúsági Egyesület“** mult hét szerdáján műkedvelői előadást rendezett, mely alkalommal Herceg Ferenc „A Gyurkovics Lányok“ című életképe került színre. A kitünően szervezett és vezetett egylet, melynek élén Oprean György elnök és Recker János áll. isk. igazgató áll, — életrealóságának már egynehány alkalomkor fényes jelét adta, de ezen cselekményeiben bonyolult és kacagtató eredeti magyarszamu vigjáték betanulásával és előadásával utólrhetlen sikert aratott. A tagok szerepükben nagy kedvvel és ambícióval játszottak, a közönség pedig (igazán kár, hogy nagyobb nem volt) phrenetikus elismeréssel adózott a fiatal színművészeknek, kik dacára fárasztó munkájuknak, a társvacsora után következett táncban kimerülésüknek legkisebb jelét sem mutatták. Okvetlen felemlítendő és méltó elismerést érdemel Huszár Vilmos, a fáradhatlan sugó és rendező, ki a számos próbán lankadatlan buzgalommal emberfeletti munkát végzett.

— **Az Olt-híd építése.** Mint értesülünk, a miniszter megengedte a hid

építésénél a dévai kövek használatát s így végre-valahára e hó 10-én meg is kezdik az építést.

— **Öngyilkosság.** Folyó hó 4-én délután László Antal, alsószombatfalvi lakos, azon egyén, aki két hónappal ezelőtt a fogarasi róm. kath. templom perselyeit meglopta, a háza udvarán levő csűrben felakasztotta magát s miután a tett elkövetését csak több óra után vették észre, nyugodtan meghalt. Hozzá tartozói öngyilkosságának okát nem is sejtik, valószínű azonban, hogy a templomlopás miatt ellene folyamatba tett büntető eljárástól félésében követett el öngyilkosságot.

— **Az elrejtett pénztárca.** M. hó 23-án Bukur György Flukus ujsinkai lakos a fogarasi piacon turót vásárolt egy turóárusnőtől. Vásárlás közben pénztárcáját, amelyben 300 korona készpénz volt, észrevétlenül a turóárusnő asztalán felejtette. Mintegy 20 lépésnyi távolságra távozott el, amikor pénztárcájának hiányát észrevéve, visszament a kofához, akitől a tárcát kérte. Ez azonban tagadta, hogy a tárca az asztalán maradt volna és a tárcát előadni vonakodott. Erre károsult a csendőrségen panaszt tett, amely a tárcát nevezett kofánál megtalálta. Tettes dacára annak, hogy Opu Rachira dridiffi lakosnő látta, midőn a tárcát elrejtette, tettét tagadja. A bíróságnak tettes feljelentetett.

— **Beesületes éjjellőr.** Motok György szeszcsori lakos házából Motok Miklós nevű 10 éves fiu 9 kor-t elloptott és pedig Motok János éjjellőr segítségével, aki a fiut az ablakon való bemászásban segítette, ő maga pedig ezalatt az ablak előtt őrt állott. A csendőrség a tetteseket kinyomozta, akik közül a fiu mindent beismert, míg az éjjellőr konokul tagad.

— **A piaci drágaság.** Mindig sürűbben hangzik a panasz, hogy a piacunk rohamosan drágul s hogy ennek enyhítésére a hatóság semmit sem tesz. Még a fővárosban sincs — aránylag — ilyen hallatlan drágaság mint nálunk. Ne keressük azonban ezen drágaságnak az okát sem a mostoha viszonyokban, sem a termés pangásában, hanem kizárólagosan a fogarasi kofákban. Egy kicsit furán hangzik ez, de mindjárt kimagyarázzuk. Vegyük csak pl. a gyümölcs vagy a csirke piacot. Valamennyi gyümölcsös, vagy csirkés kofa azon igyekszik, hogy árucikhez jusson, ez okozza, hogyha egy székér cseresznyét, vagy csirkét hoznak 20—30 kofa kapaszkodik bele a község határánál, veszekszik rajta s az eladó látván a nagy kelendőséget, kétszeres árt követel, amit megis kap. A kofa aztán mert drágán veszi, még drágábban adja. Így van ez aztán más árucikkal is. Minden csirkére van egy kofa. Egyik a másikra licitál. Egymás között fölverik az árt mindennek s árulnak hallatlan magas áron. Ha már az a bizonyos: elővásárlási szabályrendelet nincs is meg, hát azt csak ki lehet vinni, hogy a kofák létszáma ne nőjön mindennap, mint a gomba. Hiszen most aki csak a száját föltudja táltani, kap kufáregedélyt, de nem is kér engedélyt, hanem leül ott, ahol neki tetszik, vagy jól esik és árul azt amit akar, megfizetik a napi bárca árt, ami kitesz éppen két garast, azaz négy fillért. Így van a közönség kiszolgáltatva a kofák kapzsiságának, csupa humanizmusból, — na meg az ellenőrzés hiánya miatt. Ezen pedig csakugyan lehetne, sőt kell segíteni!

— **Mit isznak a sárkányiak?** Óriási nagy a panasz a sárkányi intelligencia körében, hogy rossz, ihatatlan a kutviz, mert sokhelyen trágyalé s különféle miazmákkal van szaturálva, alig van egy-két kutban jó viz. A „bürgerek“ úgy segítenek e téren magukon, hogy korán 2—3 órakor hajnalban a patakából merítenek vizet, amely éjszakára meglehetősen letisztul, beteszik a patak vizét egy hordóba, leteszik a pincébe, hogy hideg legyen s egész nap azt isszák s kutya bajuk, egészségesek mint a makk, meghazudtolván a bacilussal telt orvosi tudományt. Most azonban — mint halljuk — nem sokára úgy akarnak magukon segíteni jó ivóviz dolgában, hogy a közel levő hegyekből vízvezetékét akarnak csinálni.

— **A lengyár és a vasut.** A sárkányi lengyárat — mint levelezőnk írja — nem sokára fölépítik s a fogaras—brassói vasut kiépítésében is nagyon szorgoskodnak, úgy látszik, hogy nagyon sok életképes agilis ember van ott, aki a község fölvirágzását szíven lelkén hordozza. Okuljatok fogarasiak!

— **A hatóság megmozdult.** Kánikulai hőség ide vagy oda, az mindegy, e hatóság fölsem veszi, mert megmozdul s a vártér északi részén csatornáztat. Hogy egy alantabb levő helyről, hogy lehet egy magasabb helyre a vizet csatornázás útján elhárítani, azt majd megmutatja a hatóság. A csatornázás eredményeinek sovár szemmel nézünk elébe.

— **Medvekalánd.** Mint a havasakból értesülünk, kriminális kalandja volt Álozsi nevű vadászembernek mult hó 28-án az erdőben. A nevezett embert gombázás közben egy hatalmas medve meglepte, kinek alig volt ideje, hogy fegyverével a medvére rálőjjön. A medvét a lövés nem találta és már a következő pillanatban a medve Álozsiira rohant, a földre letiporta és marcangolni kezdte. A lövés hallatára a közelben levő vadásztársai oda rohantak és a medvét a vadászról lelőtték. Életét leginkább annak köszönheti, hogy védekezése közben sikerült neki a medve alsó ajakát megharapni s szájjával tartani, miáltal a medve képtelen volt összemarcangolni s így csak kisebb sérüléseket szenvedett a bátor vadász.

— **Véres verekedés.** Mult hó 17-én d. u. Binder Éliás dridiffi korcsmáros korcsmájában Dragus Fevu ottani lakos Streza Vasilie nevű apósát egy kapával annyira összeverte, hogy apósa két hétig nyomta az ágyat. A tettes cselekményét beismerte s mentségül előadta, hogy köztük régi családi viszály folytán keletkezett összeszólalkozás s ennek hevében verte meg apósát.

— **Olosabb a gabona.** Mióta megnyitotta az ég a csatornáit és bő mértékben árasztja a szomjas földre a termékenyítő esőt, nem nagy mértékben ugyan, de szállott a gabona ára. A mult heti vásáron ugyanis, jó és szép buzárt 2 kor. 30 fillértől 2 kor. 60 fillérig lehetett vékánként venni. A szép kukorica ára 2 kor. 50 fillér, míg a zabot 1 kor. 20 fillértől 1 kor. 40 fillérig lehetett vásárolni. A burgonyát 60 fillértől 1 koronáig tartották. A zöldségpiac is elég olosó volt, a tojás ára azonban decemberre emlékeztet, amikor még 4 darabot adtak egy hatosért. A tojással tart a hus ára is, mézárásaink még most sem engednek a méreg drága árból, pedig már van bőven, takarmány s van eladó marha is.

— **Késelő cigány.** Szerdán este 7—8 óra között Pancs György és testvére, valamint

Sztojka Lázár cigány napszámos, aki Grid községből való, együtt haladtak a gridi uton. Eger csak összeszólalkoztak valami fölött és a szóváltás annyira elmérgesedett, hogy összeverekedtek, miközben Sztojka Lázár Pancs Györgyöt késével két ízben úgy megszurta, hogy ez rövid idő múlva sebeibe belehalt. Testvére, János csak holmi testi sérülést szenvedett Sztojka Lázár pedig hirtelen kerekelt oldott. Kézrekerítése iránt a csendőrség a szükséges intézkedéseket megtette.

— **Okmánybélyeget áruló bolt.** Emlékezhettek reá t. olvasóink, hogy pár hónappal ezelőtt a „közönség körében“ című rovatban megjelent egy cikkünk, amelyben azt hangsúlyoztuk, hogy a bethlen utcában, mivel ott vannak a hivatalok zöme, engedélyezze a pénzügyőrség egy boltban a sokközül az okmánybélyegek árulását. Mint halljuk, szavunk nem volt pusztába hangzó szó csupán, a pénzügyigazgatóság meghallagta kérésünket s Watzek Antalnak megengedte, hogy boltjában okmánybélyeget is árulhasson, így tehát nem kell majd a Ferenc József-térre szaladgálni okmánybélyegért, mert ezentul a Watzek féle üzletben hapható lesz. Lám, mire nem jó — ebből is láthatjuk — a „Fogaras és Vidéke.“

— **Lármázó munkások.** F. hó 3-án délután az állami udvár felől a fűtőcán keresztül egy ordító munkás csapat hajtattott végig székéren. A kontribuensz plebsz nem respektálva azt, hogy ő Fogaras vármegye székhelyén, — amelynek még is városias jellegűnek kellene lennie — vonul keresztül, ordított, kurjantatott tovább, a kocsis pedig vágatott, így akarván a közügyelmet magukra vonni. Véletlenül (máskor mindig van?) egy rendőr a bethlen-utca elején utját állotta a kocsinak, megragadván a ló kantárját lefutotta a lármázó hadat. Ha ez nem lett volna ott — úgy mint falun — végig ordították volna e híres Fogaras várost, mint nagy községet. Jó lesz ezentul is az ilyen fajta ordító csapatot lefuni!

— **Primitív locsolás.** Az utcák locsolása megkezdődött, de az nálunk épen olyan stádiumban van még, mint azokban a városokban, amelyek évtizedekkel ezelőtt kezdtek meg azt. Ha az ember egy ilyen locsolást nálunk végignéz, valóságos szatira számba megy ez, úgy hogy az ember egy jót kacag rajta. S ez a primitív locsolás is paragrafus, előírás szerint történik amint a rendelet ki van adva, a locsoló ember a szerint nyomja meg, vagy állítja el a vizsugár kiomlását, respektíve a visszürő készüléket. Különösen fűsúly van fektetve annak az utnak az öntözésére, amely a vártéri sétatértől a Peia féle bolttól a községházáig vezet (hisz ez természetes is, mert a hatóságok gazsulirozni kell!) Mióta fenáll ez a mahináció, azóta egyszer a vártéri után a hidutca a Neumann féle ház sarkáig bement a vizes hordó, ott a gépezetet megint megállította az öntöző ember. Mondták neki no atyafi tovább . . . tovább! Az volt a felelet: nem mehetek, mert csak eddig mondták (pedig erre lakik a főbíró?) Szóval ebből csak az a tanúság, hogy az előírás a rendeleten túl még csak egy szemérményi vizecseppnek sem szabad leesnie. No de hát csak hogy így is vagyunk! Kezdetnek ez is elég!

— **Lövöldöző hadiak.** Ugy látszik, hogy katonáink — a közösökről zeng az ónek — nagyon jól beakarják gyakorolni magukat a céllövésben, hogy — annak idején megállják helyüket a háboruban, mert nemcsak a ren-

des lövőtérén, hanem a vár faláról főbert fegyverrel a madárlövésben is gyakorolják magukat nap-nap mellett hűségesen. A fegyverből kilőtt golyó utját nem tudja senki sem — még a hadiak sem — s egyszer csak véletlenül lejjebb talál menni s valakit megölönni. Fölhívjuk a közös katonai hadparancsnokság becses figyelmét erre a passziózásra s kérjük szüntesse be, mielőtt a szerenésatlenség megtörténne.

— **Kanna lopás.** Mult hó 15-én Gola-czián Szavó, gridi cigány Mólincz Lőrinc helybeli bádogostól egy darab kannát lopott el. Rajtacsípték.

— **Fogarasi népfürdő.** Kádfürdők március hó 1-től: I. oszt. 1 kor. II. oszt. 60 fill. Iskolásgyerekek részére pénteken és szombaton délután 1—3 óráig lányok, 3 óra után fiúk, saját fehérneművel. Gőzfürdő: péntek, szombat és vasárnap. Pénteken 9—3 óráig férfiak 1 kor. 3 óra után katonák 10 fillér; szombaton 9—3 óráig nők 1 kor. 3 óra után férfiak 60 fill.; vasárnap 7—12 óráig férfiak 1 korona. Egy évi fürdőjegy gőzfürdőbe 20 korona és kádfürdőbe 30 korona. Beteg személyek — szegénységi bizonyítvánnyal — ingyenjegyet kapnak. A tulajdonos: Stoff.

— **Nem kell bélyeg.** Az ország több részében értekezletet tartottak az ügyvédek és kimondták, hogy a törvényen kívüli állapot és alkotmányellenes kormány uralma alatt bírósági beadványaikat nem bélyegzik s így már napok óta tétlenül nyugosznak a bírósági felülbélyegzők.

— **A székelyföldi vasutak kiépítése** A székelyföld kulturális és gazdasági emelésén fáradozó székelytársaságok szövetségre léptek. A szövetségnek első közgyűlése augusztus hó 22-én lesz Sepsiszentgyörgyön. A közgyűlésen tárgyalni fogják a székely vasutak kiépítésének kérdését, a székely kongresszus határozatainak végrehajtására vonatkozó javaslatokat s több jelentős gazdasági és kulturális ügyet.

— **Herkules fürdőből** írják nekünk, hogy Dr. Klein Eberhard az általa — szivbajokban, asthmában, idegességben szenvedőknél, valamint elhízottaknál — ott több év óta kitűnő sikerrel alkalmazott ugynev. Nauheimi természetes gyógyeljárását a jelen fürdőévad alatt is folytatja.

△ **A nagyérdemű közönség** b. tudomására hozom, hogy 14 éven át, igen előkelő fogorvosi műteremben szerzett gazdag tapasztalataim után, szülővárosomba visszatérve, a Sterzing-utca 6. sz. a. Román-féle házban egy állandó fogtechnikai műtermet nyitottam. Készíteni fogok úgy egyes fogakat, mint egész fogsorokat, arany, vulkanit és kaucsukban; javítok roncsolt szájpadlásokat stb. stb., mindent a legújabb módszerek szerint és legjobb kivitelben. Műtermem nyitva van d. e. 8—1-ig és d. u. 2—7-ig. Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva, maradok kiváló tisztelettel Fleischmann Hermann, fogtechnikus.

KÖZGAZDASÁG.

Néhány szó a pótgabonarak-tá-rakról.

Napilapjaink folyton értesítik az olvasó közönséget, hogy fogyunk, hogy a kivándorlás mind nagyobb arányokat ölt.

És ezt mi szomorodott szívvél halljuk és látjuk, de azért nem mozdulunk.

Nem mozdulunk, mert nálunk — tisztelet a kevés kivételnek — ki-ki rendesen csak a saját ügyeivel foglalkozik. Azt, hogy a szegényebb osztály sorsa elviselhetetlenné válik, nem igen akarjuk belátni.

Igaz, hogy kormányunk intve inti a népet a kivándorlástól és magától telhetőleg mindent elkövet, hogy a kivándorlást megakadályozza. De amint láttuk — kevés eredménnyel.

Mert a kormány jóakaró támogatása mellett szükség van nálunk is erőlyes társadalmi akcióra, a melynek a jelszava „a szegényebb néposztály sorsának javulása” legyen!

Vajjon mikor fog eljönni nálunk is az az idő, amikor a társadalom a közügyért sorompóba lép?

Fél szavakkal nem fogjuk hazánk népét az anyagi végromlásból megmenteni, hanem cselekednünk kell!

Németországban a társadalom minden téren megmozdult és dicséretére legyen mondván, nagyon áldásos tevékenységet fejt ki.

Ott a mikor a közügyek teréről van szó, megszűnnek a társadalmi válaszfalak és közös munkába lehet látni az egyetemi professzort a falusi lelkésszel és tanítóval.

Csak egy tényüket hozzam fel a németeknek. Alig 10—15 éve, hogy megindították társadalmi uton az alkohol elleni mozgalmat és egy évtized alatt már is sikerült a népszeszfogyasztását 35.000.000 literrel apasztani!

Nálunk a legtöbb társadalmi akció fele uton megszűnik, mert nem vagyunk kitartók.

Pedig a baj nagyon égető! Cselekedni kell! Cselekednünk kell pedig olyan irányban, hogy a szegényebb néposztály sorsán enyhítsünk, megélhetésén könnyítsünk, és akkor magától meglesz adva a feltétel arra nézve, hogy népünk nem fog új hazát magának keresni, hanem idehaza marad, hogy annak dicsőségeért éljen, haljon!

Ezen cél elérésére üdvösnök találnám pótgabona raktáraknak országszerte leendő felállítását.

Ezt annál inkább is meg kellene tennünk, mert néhány év alatt két rossz esztendőnek a nyomoruságait és azok következményeit kellett kiszzenvednünk és részben szenvedjük ma is.

A kis Románia, okulva a gyakori rossz terméseken, országszerte elrendelte a községi pótgabonarak-táraknak a felállítását, hogy szükség esetén lehessen mihez nyulni.

És miután az erdők esztelen irtása következtében, a vegetáció áldásos működése megzavartatott, oly annyira, hogy a szakemberek az amerikai esztelen erdőirtáshoz hasonló legszomorubb következményeket jósolják — a rossz esztendők gyakoribb megjelenése jövőre nem lesz kizárva.

Sőt nem szenved kétséget, hogy a megnyitandó Pana-féle csatorna is földrésznünk klimatikus viszonyaira nagy befolyást fog gyakorolni.

Az összes ezen tünemények lehetetlen, hogy ne ösztönözzenek bennünket a cselekvésre.

Ezért az országszerte felállítandó pótgabonarak-tárak létesítését egy percre se szabad elhalasztanunk.

Avagy nem elég ijesztő dolog, hogy a kanaáni alföld rabszekeres napszámosait már szinte két éve, hogy megyénkbe látjuk egymást válakozva járnunk keln.

A ki hazánk jövőjét szíven viseli és hazánkat jobban szereti önmagánál — az nem csak hogy nem habozhat, hanem mindent elfog követni a nép anyagi felvirágoztatására.

A pótgabonarak-tárakat vagy országos, vagy pedig kormányhatósági jóváhagyás mellett kötelező vármegyei szabályrendeletek megalkotásával kellene keresztül vinni.

És pedig akként kellene azokat szervezni, hogy a gabonát nélkülöző szegény osztály csak a raktár fenntartására és közelésére szükséges költséget fedezze, mint többletet.

Mert eddig, ha a szegény ember egy hl. gabonát vett áprilisban kölcsön, aratás után szinte kettőt adott volt vissza.

S végül a községenkénti pótgabonarak-tárak felállítását nem csak a bibliai rossz esztendők teszik szükségessé, hanem a majdnem mindegyik évben, hol itt, hol ott előforduló jégverések, a folyók mentén pedig azok kiöntése.

Ime egy ügy, amelyet a hivatott tényezők vihetnének csak dűlőre és vele a nép anyagi enyhítésén nagyon sokat lehetne leudítani.

Gábor Dániel.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Munkatársainkhoz. Tisztelettel kérjük munkatársainkat, hogy a cikkeket **csütörtök reggeli 10 óráig**; a híreket pedig **legkésőbb péntek délig** sziveskedjenek beküldeni, mert azontul már csak a **szencziós és fontos** híreknek adhatunk helyet. A lapot minden **szombaton délután öt órakor zárjuk le.**

Dr. H. O. Zernest. Becses sorait szombaton délben kaptuk meg, már akkor ötven-hír volt kiszedve, amelyek közül tizenöt kimaradt. Így tehát a küldötteket a legjobb akaratunk mellett sem lehetett még kiszedni sem, nagyon sajnáltuk, de azt hisszük, most sem késő még. Ezer köszönet, hozza isten mielőbb körünkbe, a viszontlátásig. Üdvözlét!

V. J. L. Miskolc. A béke olaját várjuk. Üdvözlét!

G. Gy. Kopacsol. A kért ügyben forduljon az állami főgimnázium érdemes igazgatójához. Mi pedagógiai dolgokkal nem foglalkozunk.

S. P. Kucsuláta. No ez is olyan fürmedvény éppen, mint az egyszeri tanító okoskodása, a világtól teljesen elizolt gyermek beszédére vonatkozólag. A tanító ugyanis ezt mondta, hogy az elzárt gyermek így beszélne: „Tul fus utrul, tul jus kutrul uj, uj rugult nyul, két lyuku pus gyul!” (Ez azt jelentené jó magyarsággal: „A szembelevő uton át a kutról rohan egy nyul, melyet a vadász meglát és reá lö.”)

Ilyen viccek nem kellenek, de különben se vagyunk „vice lap!” Néha-néha megjárja egy, kettő, de nem mindig. Küldje be „Kakas Márton”-nak, vagy a „Borsszem Jankó”-nak, hátha közlik?!

Borsodmegyei Lapok. Olvastuk, hogy megkapták, majd megint megélvezzük őket. Vakációban születnek talán (?) ujak is; ha lesznek, elküldjük. A redakciónak üdvözlét!

K. K. Fogaras. Cikk inkább akad, híreket körünk, de a javából.

F. J. Helyben. Nem közölhető.

R. J. Lókó. Nem „cigányaink” azok, hanem zenészek. A cigányaink szó itt nagyon tárgyalom, mert azok között van kovács stb. . . s másféle mesterember is. Mondjuk inkább zenészeink, mert megaprehendálnak!

Sz: 4534—905. tjkvi

Árverési hirdetem. kivonat.

A fogarasi kir. járásbíróság mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Senchea János végrehajthatónak Miklea Iliszio végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tőke-követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbíróság) területén levő Földvár községben fekvő, a földvári 53. sz. tjkvben Özv. Serbán Nisztorné szül. Miklea Maria, Miklea Ilisie, Miklea Juon és Miklea Anna Serbán Jánosné tulajdonául felvett A+

73 hrszámú ingatlanra	6 kor.
312	6
623/2	1
799	9
941	9
980	14
1260	7
1272/2	3
1276	14
1281	11
1516	7
1665	8
1688	11
1818—1820 hrsz. ingatlanra	58
2537 hrszámú ingatlanra	16
2962	27
3243/2	5
3250	2
3298	5
3904	10
4391	4
4397	13
4608	10
4866	9
5001	15
5023	7
5131, 5132 hrsz. ingatlanra	4
5139 hrszámú ingatlanra	6
5145	3
5344	4
5455	3
5464	7
5466	5
5970	10
6061	16
6685	10
7130	16
7202	16
7280	11
7897	17
7597	11
7923	16
8346	41
8380	5
8608	24
9142	65
9217	6
9230	6
9359	6
9365	6

II. A földvári 504. sz. tjkvben ugyan-azok tulajdonául felvett A+

518, 519 hrszámú ingatlanra	326 kor.
692	11
828	14
6677, 6756	29
6775	17
8315	22
8480	6
8900	5 ko-

rona kikiáltási árban és pedig az 504. sz. tjkvben a C. 8. soroz. a. özv. Niklea Jánosné

szül. Roska Anna javára bekebelezett élet-hossziglani haszonélvezeti jog fentartása mellett, amennyiben az ezen telekjegyzőkönyvben foglalt ingatlanok a haszonélvezeti jogot megelőző követelések fedezésére szükséges és ezennel 550 kor.-ban meghatározott összegért adatnak el, ellenesetben az árverés hatálytalanná válik és a nyomban megtartandó újabb árverésen az ingatlanok a haszonélvezeti jog fentartása nélkül fognak árverés alá bocsátatni és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1905. évi augusztus hó 23-án d. e. 9 órakor Földvár községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 20%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1905. évi június hó 18.

A kir. jbiróság, mint tjkvi hatóság.

Dr. Virágh Károly
kir. albiró.**Üzlethelyiség-változás.**

A nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozom, hogy főtéri házaimnak ujjaépítése miatt üzletemet a Sterzing-utcai „FURNICA“-épület, gyógyszertár melletti üzlethelyiségbe (a Novák-féle üzlettel szemben) tettem át.

Teljes tisztelettel

THIERFELD LIPÓT.

Építések, asztalosok és lakatosok részére legújabb
tervrajzi minták
külön-külön 60 fillérjével kaphatók Thierfeld Dávid
könyvkereskedésében Fogarason.

Csodás és biztos hatású arcotisztító és szépítőszerek,
melyek nemcsak hazánkban, hanem az egész világon közkedveltségnek örvendenek a

KRIEGNER-féle

Akácia-Crème . . . . . 2 K.
Akácia-Pouder . . . . . 1 K.
Akácia-Szappan . . . . . 1 K.

Pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, mitesszert, stb. Biztos, hogy nem ártalmas, hanem fiatalítja, szépíti az arcot. Kapható a

„KORONA-gyógyszertárban“ Budapest,
VIII. Kálvin-tér (Baross-utca sarok.)

11-13

POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTA.

4071 F. sz.

Valódi ezüst remontoir
női óra, 3 erős fedéllel
szép kivitelben **12 K.**
32-52

Erős Gyula

NAGYSZEBEN, Disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű órák, ékszerek, arany- és ezüstáruszerek, ezüst-
evőeszközök, asztalfeltétek, templomi kellékek.

Erdély legnagyobb raktára.

Látszerészi cikkek nagyraktára.

Szállítás csakis utánvét mellett

Mindenféle vésések legjutányosabban számíttatnak.

Ócska arany és ezüst tárgyakat, drágaköveket, keleti gyön-
gyöket a legmagasabb napi árban beváltom, vagy cserébe
fizetesképen elfogadom.

Kérjen nagy képes árjegyzéket ingyen és bérmentve

THIERFELD DÁVID

könyvnyomda, könyv-, papir-, zeneműkereskedés, nyomtatványraktár

FOGARASON.

Ajánlja ügyvédi, bírósági és közigazgatási nyomtatvány raktárát.

Oly nyomtatvány, mely raktáron nincs, a legrövidebb idő alatt szállítatik. — Továbbá:

névjegyek, címkártyák, eljegyzési és

esküvői értesítők, meghívók, magán

és üzleti levélpapírok, levélborítékok,

számlák, fakturák, memorandumok,

étlapok, körlevelek, gyászlapok, fal-

ragaszok s mindenféle nyomtatványt.

Izléses kiállítás! Olesó árak!

Gyors szállítás!

Mindennemű író és levélpapírok a legjutányosabb gyári áron.

A fumei és péterfalvi papingyarak raktára.

Kétféle minőségű és legmagasabb szilárdságú Portland-Cementet ajánl olesó áron a

Brassói Portland-Cement-Gyár

BRASSÓBAN.

Fogarason kapható: Gebauer W., Schul H. és Thierfeld L. urak kereskedéseiben.

Ny. Thierfeld Dávid könyvnyomdájában, Fogarason.